

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2274/2521

นางสุมาลี ธีระธานี โจทก์ นายสรนันทน์ พรหมเชษฐ์ กับพวก ล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 321, ป.พ.พ. มาตรา 904, ป.พ.พ. มาตรา 1599, ป.พ.พ. มาตรา 1600, ป.พ.พ. มาตรา 1625, ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.วิ.พ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องอ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของทรัพย์สินและสิทธิทั้งหลายร่วมกับนายจิตติ สามี และร่วมกับสามีเป็นผู้ทรงเช็ค 2 ฉบับตามฟ้อง เมื่อสามีตายโจทก์ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของสามีต่อศาล ตามคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวยอมเป็นที่เข้าใจได้ว่า โจทก์ฟ้องเรียกเงินในฐานะที่โจทก์มีส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่างโจทก์กับสามี เนื่องจากการตายของสามีประการหนึ่ง และในฐานะคู่สมรสซึ่งโจทก์เป็นทายาทโดยธรรมในการรับมรดกส่วนของสามีอีกประการหนึ่ง เมื่อหนี้เงินตามเช็คเป็นทรัพย์สินที่โจทก์มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งในฐานะภริยาและเป็นมรดกตกทอดแก่โจทก์ซึ่งเป็นทายาทดังนี้ โจทก์ยอมเป็นผู้ทรงเช็คตามฟ้องโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าโจทก์ไม่ได้ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของนางจิตติสามีโจทก์ก็เท่ากันโต้เถียงว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง จึงถือได้ว่าประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์ตามที่จำเลยอุทธรณ์ได้ว่ากันมาแล้วแต่ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ยอมต้องวินิจฉัยให้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายจิตติ ธีระธานีและอยู่กินฉันสามีภริยาตลอดมาจนสามีสิ้นชีพถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๘ โจทก์จึงเป็นเจ้าของทรัพย์สินและสิทธิทั้งหลายร่วมกับสามี โจทก์ได้ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของสามีต่อศาลแพ่งตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๓๔๕/๒๕๑๘ ก่อนสามีโจทก์ถวายชนม์ โจทก์กับสามีร่วมกันเป็นผู้ทรงเช็คธนาคารนครินทร์ จำกัด สาขาสมุทรปราการ โดยชอบด้วยกฎหมาย ๒ ฉบับ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๑๘ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ จำนวนเงิน ๔๑,๖๐๐ บาท เช็คทั้งสองฉบับจำเลยที่ ๑ ลงชื่อเป็นผู้ส่งจ่าย จำเลยที่ ๒ ลงชื่อสลักหลังตามสำเนาเช็คท้ายฟ้องหมายเลข ๑,๒ เมื่อถึงเวลาที่ระบุในเช็คสามีโจทก์นำเช็คทั้งสองฉบับเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็ค แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันและแทนกันใช้เงินตามเช็คทั้ง ๒ ฉบับ ๙๑,๖๐๐ บาท พร้อมค่าเสียหายถึงวันฟ้อง ๖,๖๑๐ บาท กับค่าเสียหายเท่ากับดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีต่อไปจนกว่าจำเลยจะชำระเงินโจทก์ครบถ้วน จำเลยทั้งสองให้การว่า โจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมาย ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมายคือนายจิตติ ธีระธานี ซึ่งเป็นคู่สัญญากับจำเลยทั้งสองในการโอนสิทธิการเช่าตามเอกสารท้ายคำให้การหมายเลข ๑ เช็คตามฟ้องทั้ง ๒ ฉบับ ส่งจ่ายให้นายจิตติ และเป็นเช็คขีดคร่อมเข้าบัญชี จำเลยทั้งสองมีคำสั่งให้ธนาคารตามเช็คระงับการจ่ายเงินเนื่องจากนายจิตติผิดสัญญาไม่ส่งมอบตึกแถวพิพาทให้จำเลยทั้งสองตามสัญญาและทำความเสียหายต่อตัวตึกแถวทั้งหกคูหา จำเลยทั้งสองใช้สิทธิโดยสุจริตระงับการจ่ายเงินตามเช็ค จำเลยทั้งสองไม่ต้องรับผิดชำระเงินตามเช็คและดอกเบี้ย ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้เงินให้โจทก์ ๙๑,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์

มิได้ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของนายจิตติ เมื่อนายจิตติผิดสัญญาไม่ส่งมอบ ตึกแถวทั้ง ๖ คูหาให้จำเลย จำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้เงินตามเช็ค ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสองไม่ได้ให้การต่อสู้ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้องคดีในฐานะทายาท หรือผู้จัดการมรดกของนายจิตติ แม้ศาลชั้นต้นจะได้ยกเหตุดังกล่าวขึ้นมาวินิจฉัยว่าโจทก์มีอำนาจ ฟ้องก็ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ถือว่าข้ออุทธรณ์เกี่ยวกับอำนาจฟ้องไม่ได้ว่ากันมาแต่ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัย นายจิตติมิได้ทำผิดสัญญา พิพากษายืน จำเลยทั้งสองฎีกา ขอให้จริงฟังได้ว่า โจทก์เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายจิตติ นายจิตติทำหนังสือสัญญา โอนสิทธิการเช่าตึกแถว ๖ คูหา ของนายจิตติให้แก่จำเลยที่ ๑ เป็นเงินค่าโอน ๖๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑ วางมัดจำไว้ ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ ๕๗๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑ ส่งจ่ายเช็คลงวันที่ ล่วงหน้าให้นายจิตติไว้รวม ๗ ฉบับ รวมทั้งเช็คขีดคร่อม ๒ ฉบับตามฟ้องด้วย ซึ่งจำเลยที่ ๒ ลงชื่อ สลักหลังเช็คทั้ง ๒ ฉบับนั้น เช็คทุกฉบับขึ้นเงินได้เว้นแต่เช็ค ๒ ฉบับตามฟ้องเพราะจำเลยทั้งสอง สั่งระงับการจ่ายเงิน นายจิตติถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ โจทก์เป็นผู้จัดการมรดก นายจิตติตามคำสั่งศาลเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ วินิจฉัยว่า ในปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องจำเลย ทั้งสองให้การต่อสู้ว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าโจทก์ไม่ได้ ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของนายจิตติ ก็เท่ากับโต้เถียงว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็ค ชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง หากใช้เป็นข้อที่จำเลยมิได้ว่ากันมาแต่ศาลชั้นต้นดังที่ศาลอุทธรณ์เข้าใจไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องจึงไม่ชอบด้วยการพิจารณา ศาลฎีกาเห็นสมควร วินิจฉัยปัญหาข้อนี้ไปเลยโดยไม่ต้องย้อนสำนวน โจทก์ฟ้องอ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของทรัพย์สินและ สิทธิทั้งหลายร่วมกันนายจิตติสามี และร่วมกับสามีเป็นผู้ทรงเช็ค ๒ ฉบับตามฟ้อง เมื่อสามีตาย โจทก์ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของสามีต่อศาล ตามคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวย่อมเป็นที่ เข้าใจได้ว่า โจทก์ฟ้องเรียกเงินตามเช็คในฐานะที่โจทก์มีส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่างโจทก์กับสามี เนื่องจากการตายของสามีประการหนึ่ง และในฐานะคู่สมรสซึ่งโจทก์เป็นทายาทโดยธรรมในการ รับมรดกส่วนของสามีอีกประการหนึ่ง และในฐานะคู่สมรสซึ่งโจทก์เป็นทายาทโดยธรรมในการ รับมรดกส่วนของสามีอีกประการหนึ่ง เมื่อหนี้เงินตามเช็คเป็นทรัพย์สินที่โจทก์มีสิทธิได้รับส่วนแบ่ง ในฐานะภริยาและเป็นมรดกตกทอดแก่โจทก์ซึ่งเป็นทายาทดังนี้ โจทก์ย่อมเป็นผู้ทรงเช็คตามฟ้อง โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว หากโจทก์มิใช่ผู้ทรงเช็คโดยชอบดังข้อฎีกาของจำเลยไม่พิพากษายืน.

องค์คณะ

กุศล บุญยืน · ปรีชา สุมาวงศ์ · ปรีชา สุมาวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2274/2521>